

QUICK SCAN 2008 SPEELRUIMTEBELEID NOORDWIJKERHOUT
Rekenkamercommissie van Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout

Inhoudsopgave

1. Inleiding en strekking	5
2. Opzet van het onderzoek, onderzoeksvragen	6
2.1. Afbakening	
2.2. Leidende vragen voor de quick scan	
2.3. Normenkader	
2.4. Voorbereidingsfase	
2.5. Onderzoeksfase	
3. Regelgeving en beleid betreffende speelplaatsen	8
3.1. Gemeentelijk beleid	
3.2. Regelgeving	
4. Bevindingen uit het inventariserend onderzoek	9
4.1. Inrichting speelruimtes	
4.2. Klachten	
4.3. Toezicht (<i>toezicht en/of toezichhoudende voorzieningen zoals bankjes</i>)	
4.4. Onderhoud/schoonmaak	
4.5. Logboeken	
4.6. Spreiding speellocaties	
5. Bevindingen uit het onderzoek ter plaatse	11
5.1. Bevindingen Dr. Schaepmanlaan	
5.2. Bevindingen Warmerdamstraat (De Zilk)	
5.3. Bevindingen St. Victorlaan (Victor)	
5.4. Bevindingen Hosta (Mossenest)	
5.5. Bevindingen Spanjaarskrocht	
6. Conclusies	14
6.1. De gemeente heeft zicht op de formele speelruimtes.	
6.2. Spreiding speellocaties voldoende	
6.3. Registratie van de speeltoestellen niet volledig	
6.4. Onderhoud en de schoonmaak zijn planmatig verzekerd.	
6.5. Er is geen adequaat klachtenregistratiesysteem.	
6.6. Er is geen zicht op het feitelijk gebruik van de ruimte.	
6.7. Het toezicht in de vorm van zitvoorzieningen bij de speelterreinen is in voldoende mate verzekerd.	
6.8. Bereikbaarheid van de speelterreinen goed	
6.9. Veiligheid van de ligging onvoldoende verzekerd	
7. Aanbevelingen	16
Bijlage 1 Rapportageformulier	17
Bijlage 2 Nota speelplaatsenbeleid	19

1. Inleiding en strekking van het onderzoek

Het onderwerp speelruimtebeleid staat al vanaf het ontstaan van de rekenkamercommissie op de groslijst van mogelijk te onderzoeken onderwerpen. In 2008 vond de rekenkamercommissie ruimte om dit -door raadsleden aangedragen onderwerp- in eigen beheer op te pakken.

De rekenkamercommissie wil in eerste instantie een beeld krijgen van de soliditeit en de uitvoering van het gemeentelijk beleid met betrekking tot speelruimten. Zij heeft daarom gekozen voor een onderzoek in de vorm van een quick scan. De rekenkamercommissie wijst erop dat een dergelijk beknopt onderzoek geen compleet beeld kan opleveren van de doeltreffendheid en doelmatigheid van het door de gemeente gevoerde beleid met betrekking tot de speelruimten. Het onderzoek betreft geen beleidsevaluatie. Het resultaat van een dergelijke aanpak kan zijn dat er weinig feiten naar boven komen, die nader onderzoek rechtvaardigen. Wanneer er wel afwijkingen of bijzonderheden worden geconstateerd kan de rekenkamercommissie besluiten tot een verkorte rapportage om een beperkt probleem aan te pakken of tot het ontwikkelen van een verdiepend onderzoek.

2. Opzet van het onderzoek, onderzoeksvragen

2.1. Afbakening

Speelruimtebeleid wordt hier gedefinieerd als het planmatig ontwerpen, aanleggen en in stand houden van formele en informele speelvoorzieningen.

Het gaat om alle locaties (open en besloten) die door de gemeenten worden onderhouden of gesubsidieerd. De rekenkamercommissie onderkent dat de speelruimtebehoefte varieert naar doelgroep. Voor de leeftijdsgroep van 0-6 jaar gaat het om een eenvoudige voorziening dicht bij de woning. Bij kinderen in de leeftijd van 6-12 jaar gaat het om een actieradius van circa 400 meter. Bij 12 -18 jarigen loopt de actieradius op naar zo'n 800-1000 meter. Het onderzoek kan zich door zijn beperkte omvang niet op alle doelgroepen richten. Daarom wordt voor de bepaling van het in voldoende mate aanwezig zijn van speelruimtevoorzieningen gekeken of er woongebieden zijn die nauwelijks speelvoorzieningen kennen. Wanneer dit het geval is zal de rekenkamercommissie nagaan hoe het staat met de aanwezigheid van informele speelvoorzieningen in deze woongebieden.

2.2. Leidende vragen voor de quick scan

De rekenkamercommissie wil zich door middel van de quick scan een oordeel vormen over de staat van de speelruimtevoorzieningen.

In verband daarmee vraagt de rekenkamercommissie zich ook af of:

- a. de gemeente zicht heeft op de omvang van het aantal formele en informele speelruimten en de "witte" vlekken hierin;
- b. het onderhoud en schoonmaak planmatig is verzekerd;
- c. er een adequaat signaleringssysteem is om manco's, vervuiling en onveiligheid snel op te lossen;
- d. er zicht is op het feitelijk gebruik van de ruimte;
- e. toezicht en/of toezichthoudende voorzieningen (bankjes voor ouders e.d.) in voldoende mate verzekerd zijn.

2.3. Normenkader

Voor de beoordeling van de staat van de speelruimtevoorzieningen heeft de rekenkamercommissie een vragenlijst opgesteld (zie bijlage 1). Aan de hand daarvan trekt de rekenkamercommissie op basis van haar bevindingen ter plekke conclusies over de staat van de speelruimtevoorzieningen.

Voor de beoordeling van de vraag of er in voldoende mate speelruimtevoorzieningen aanwezig zijn gaat de rekenkamercommissie uit van de aanwezigheid van speelvoorzieningen binnen een cirkel van 1000 meter.

2.4. Voorbereidingsfase

Om haar onderzoeksbevindingen in een kader te kunnen plaatsen heeft de rekenkamercommissie kennisgenomen van het door de gemeenteraad vastgestelde beleid en zich georiënteerd op de relevante wetgeving. In bijlage 2 is een overzicht van de algemene en meer specifieke beleidsuitgangspunten met betrekking tot het speelruimtebeleid opgenomen.

Vervolgens zijn de in de gemeente aanwezige speelruimtelocaties geïnventariseerd, waarbij nagegaan werd of de gemeente beschikte over de volgende gegevens:

- aantal m² per locatie

- aantal toestellen op de locatie
- overzicht van in 2007 ontvangen klachten

Daarnaast ging de rekenkamercommissie na of

- er in toezicht is voorzien
- er logboeken zijn conform het attractiebesluit
- er budgetten per speelruimte zijn.

Deze inventarisatie werd ondersteund door informatieve gesprekken met de desbetreffende medewerkers van de gemeente.

De speellocaties zijn in beeld gebracht op een gemeentelijke kaart waarbij werd nagegaan of binnen een cirkel van 1000 meter alle woonruimten in redelijke mate werden gedekt.

Omdat de rekenkamercommissie enkele belangstellende ouders bij haar onderzoek wilde betrekken zijn in april via de lokale pers oproepen gedaan om ouders uit te nodigen zich aan te melden.

2.5. Onderzoeksfase

De rekenkamercommissie heeft zich door eigen waarnemingen een oordeel gevormd over de staat van de speelruimtevoorzieningen.

Voor het onderzoek (uitgevoerd op 14 juni 2008) op de speelruimtelocaties is een onderzoeksteam gevormd bestaande uit een extern lid van de rekenkamercommissie, de secretaris/rapporteur en een ouder. Er werden vijf locaties bezocht. Deze locaties werden willekeurig gekozen uit de door de gemeente verstrekte lijst, waarbij wel rekening werd gehouden met een evenwichtige spreiding over de verschillende wijken. De locaties werden beoordeeld aan de hand van een vooraf vastgestelde vragenlijst. Het team noteerde louter bevindingen van feitelijke aard.

Na afloop van het onderzoek ter plaatse zijn de logboeken van de speeltoestellen van de door de rekenkamercommissie bezochte speelterreinen doorgenomen en vergeleken met de bevindingen van de rekenkamercommissie. De bevindingen zijn verwerkt in paragraaf 4.5.

In de gemeenten Lisse en Hillegom deed de rekenkamercommissie eenzelfde onderzoek. Het onderzoeksresultaat voor de gemeente Noordwijkerhout treft u hieronder aan.

3. Regelgeving en beleid betreffende speelplaatsen

3.1. Gemeentelijk beleid

Het onderzoek van de rekenkamercommissie betreft zoals gezegd een quick scan en geen beleidsevaluatie. De rekenkamercommissie volstaat hier daarom met de constatering dat de gemeenteraad van Noordwijkerhout in april 2004 de nota Speelplaatsenbeleid heeft vastgesteld. Deze nota ging vergezeld van een vervangingsschema. Het gemeentelijk beleid gaat uit van het gegeven dat door de steeds strengere regelgeving het haast ondoenlijk bleek om met de ter beschikking gestelde financiële middelen de speeltoestellen te laten voldoen aan de vereiste veiligheidsnormen. Een groot aantal toestellen was april 2004 verouderd en afgeschreven. Vervanging kon slechts zeer beperkt plaatsvinden omdat het budget voor de aanschaf van nieuwe toestellen hiervoor bij lange na niet toereikend was. Het gevolg hiervan was weer dat het onderhoudsbudget met grote bedragen werd overschreden. Hoofddlijn in de nota was dan ook het voornemen om met de beperkte beschikbare middelen de speelterreinen in goede conditie te houden en te laten voldoen aan de laatste veiligheidseisen.

Onder speelgelegenheid werd in de nota speelplaatsenbeleid verstaan: een door volwassenen ten behoeve van het kinderspel geplande ruimte, in meer of mindere mate daartoe ingericht, al dan niet omheind en al dan niet onder toezicht. De zogenoemde “informele” speelruimte, omschreven als “al die voorzieningen die kinderen aanleiding geven om te spelen, maar daar niet speciaal voor zijn aangelegd” viel buiten de nota.

3.2. Regelgeving

Voor speeltoestellen geldt strikte regelgeving. Speeltoestellen, die niet bestemd zijn voor de particuliere markt, maar voor openbare gelegenheden vallen onder het Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen. Speeltoestellen van kinderdagverblijven en van niet vrij toegankelijke inrichtingen vallen ook onder dit besluit.

De gemeente moet als beheerder van speeltoestellen conform dit Attractiebesluit voldoen aan een aantal verplichtingen. Speeltoestellen moeten veilig geïnstalleerd en goed onderhouden worden¹. Dat betekent dat er regelmatig nagegaan moet worden of het toestel nog steeds veilig is. Ook moet de beheerder regelmatig onderhoud (laten) verrichten. De beheerder is verplicht een logboek bij te houden met daarin de gegevens van de inspecties, onderzoeken, onderhoud en ongevallen.

De Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) voert controles uit naar het beheer van gemeentelijke speelplaatsen. In 2007 heeft de VWA dit gedaan aan de hand van een onderzoek naar de bij te houden logboeken. In paragraaf 4 komt dit onderzoek en het door Noordwijkerhout behaalde resultaat kort ter sprake.

¹ Besluit van 3 september 1996 tot vaststelling van een algemene maatregel van bestuur ter uitvoering van de Wet op de gevaarlijke werktuigen (Besluit veiligheid attractie- en speeltoestellen).

4. Bevindingen uit het inventariserend onderzoek

4.1. Inrichting speelruimtes

Volgens de gegevens in de logboeken beschikt Noordwijkerhout op dit moment over 39 speelruimtes met een of meerdere speeltoestellen.

Het aantal vierkante meters per speelruimtelocatie is niet exact bij de gemeente bekend. Wel zijn er gegevens over de omvang van de ondergronden bestaande uit rubbertegels en het aantal meters hekwerk.

Per speellocatie is er een overzicht van het aantal en het soort toestellen.

4.2. Klachten

Er is geen direct reproduceerbaar overzicht van klachten beschikbaar.

Klachten komen telefonisch binnen of via de website. Ook komt het voor dat burgers zich persoonlijk bij de gemeentebalie melden. Klachten via de website worden geregistreerd in DECOS². Om een overzicht te krijgen van de klachten over speelvoorzieningen in DECOS zouden alle DECOS-berichten uit een bepaalde periode moeten worden doorgenomen.

4.3. Toezicht (*toezicht en/of toezichthoudende voorzieningen zoals bankjes*)

In de overzichten van de gemeente wordt gesproken van straatmeubilair. Dit zijn bankjes en prullenbakken. Meestal staan beide bij de speelplaatsen met meerdere speeltoestellen. Soms is op verzoek van buurtbewoners afgezien van bankjes in verband met (gevreemde) overlast van hangjongeren.

4.4. Onderhoud/schoonmaak

De gemeente Noordwijkerhout heeft geen eigen buitendienst. Het onderhoud aan de speeltoestellen wordt uitbesteed. Dit geldt ook voor het onderhoud aan de ondergronden van de terreinen. Verhardingen zoals tegels vallen onder “wegen”, gras valt weer onder “groen”. In het prestatiecontract met de aannemer voor de groenvoorziening is sprake van een vereist niveau van “er verzorgd uitzien”. Met regelmaat komen er veegploegen langs. De prullenbakken worden elke week geleegd. Bij melding van graffiti is de werkwijze zo dat kwetsende teksten binnen 24 uur worden verwijderd. Overige graffiti wordt meegenomen bij het reguliere onderhoud.

4.5. Logboeken

Volgens het attractiebesluit is de gemeente verplicht logboeken voor de verschillende speeltoestellen bij te houden³. Dit gebeurt in de gemeente Noordwijkerhout. Het logboek dat wordt gebruikt is het model van de Nederlandse vereniging van speeltoestellen fabrikanten.⁴

De rekenkamercommissie heeft de logboeken ingezien en constateert dat er regelmatig inspecties worden uitgevoerd. In 2007 vonden deze plaats in de maanden maart, juni,

² Registratiesysteem

³ Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen, artikel 14.

⁴ Dit logboek biedt de mogelijkheid om per speeltoestel ondermeer de volgende gegevens te noteren:

- Eigenaar en adres
- Naam en locatie van speeltoestel; Bouwjaar en datum van plaatsing,
- Fabrikant, Importeur; Keuring en Installateur
- Bijzonderheden/foto's, maximale valhoogte, vrije ruimte en bodemmateriaal
- Datum en tijdstip inspectie onderhoud; Geconstateerde gebreken
- Reparatie uitgevoerd door; Vervangen onderdelen; Leverancier onderdelen
- Datum en omschrijving klacht of ongeval; Oorzaak of vermoedelijke oorzaak

september en november. In 2008 in maart en juni. Voor de stand van zaken in 2008 heeft de rekenkamercommissie alle logboeken bekeken. De rekenkamercommissie heeft in de ter beschikking gestelde logboeken de data van de inspectie, het tijdstip van de inspecties, de naam van de inspecteur en de geconstateerde gebreken aangetroffen. De logboeken zijn voorzien van recente foto's van de speeltoestellen.

Het viel de rekenkamercommissie op dat:

- a. er in maart 2008 bij een aantal toestellen gebreken werden geconstateerd. Deze gebreken werden in juni 2008 in dezelfde bewoordingen in het logboek genoteerd. Voor een aantal speeltoestellen kwam daar in juni weer een extra gebrek bij.
- b. in geen van de logboeken informatie over klachten of ongevallen werd aangetroffen.
- c. de logboeken ook vrijwel geen informatie over eventuele reparaties bevatten.

In 2007 heeft de Voedsel- en Warenautoriteit bij alle gemeenten in Nederland de logboeken van speeltoestellen op een aantal punten onderzocht. Vervolgens is hierover een gemiddelde score berekend waarbij ieder item een zelfde "gewicht" is toegekend. Deze score is gebaseerd op een steekproef van de logboeken van drie speeltoestellen, waarbij gecontroleerd is of er gegevens van inspecties en onderhoud zijn geregistreerd⁵. Noordwijkerhout scoorde volgens de openbare controlegegevens 60% (landelijk gemiddeld 63%).

4.6. Spreiding speellocaties

De speellocaties zijn in beeld gebracht op een gemeentelijke kaart waarbij werd nagegaan of binnen een cirkel van 1000 meter alle woonruimten in redelijke mate werden gedekt. De rekenkamercommissie constateert dat dit het geval is. Daarbij wordt wel aangetekend dat deze afstand ruim genomen is. De rekenkamercommissie ziet gezien deze constatering geen aanleiding om de aanwezigheid van informele spelterreinen te onderzoeken.

⁵ De volgende vragen kwamen aan de orde:

1. Zijn data waarop inspecties zijn uitgevoerd ingevuld?
2. Zijn de inspectieresultaten ingevuld of rapportages toegevoegd?
3. Zijn ondernomen acties n.a.v. inspecties opgenomen in logboek?
4. Zijn data waarop onderhoud is gedaan ingevuld?
5. Zijn onderhoudsacties beschreven?

5. Bevindingen uit het onderzoek ter plaatse

Op zaterdag 14 juni 2008 heeft een onderzoeksteam bestaande uit een extern lid van de rekenkamercommissie, een burger en de secretaris/rapporteur tussen 10.00 en 12.00 uur een vijftal speelterreinen bezocht. Deze speelterreinen zijn willekeurig gekozen uit de door de gemeente verstrekte lijsten. Wel werd rekening gehouden met spreiding over verschillende wijken. De locaties werden beoordeeld aan de hand van een vooraf vastgestelde vragenlijst .

Bezocht werden: Dr. Schaepmanlaan, P.J. Warmerdamstraat (De Zilk), St. Victorlaan, Hosta en Spanjaarskrocht.

5.1. Bevindingen Dr. Schaepmanlaan

De speeltoestellen werden volgens opgave van de gemeente aangetroffen. Er waren om 10.15 uur geen kinderen aanwezig. De staat van onderhoud van de speeltoestellen was goed. De ondergrond van rubbertegels was in orde. De speelruimte was schoon. Er werd geen zwerfafval aangetroffen. Een afvalbak was aanwezig. Als zitvoorziening trof de rekenkamercommissie een picknicktafel aan. De speeltuin grenst aan de ene kant aan een doorgaande weg, aan de andere kant aan een rustige woonstraat. De speeltuin is omgeven door nieuw hekwerk. Dit zorgt voor een afdoende afscheiding tussen het speelterrein en de wegen. De bereikbaarheid is goed. De speeltuin ligt voldoende in het zicht. Er kan geschommeld en geklommen worden.

Vergelijking bevindingen met logboek

Uit de logboeken blijkt dat de speeltuin zeer recent is opgeknapt. De toestellen dateren uit januari 2008. In maart en juni zijn inspecties gehouden. Er zijn geen gebreken aangetroffen. Dit komt overeen met de bevindingen van de rekenkamercommissie.

5.2. Bevindingen Warmerdamstraat (De Zilk)

De speeltoestellen werden volgens opgave van de gemeente aangetroffen. Er was om 10.45 uur een kind aanwezig. De speeltoestellen (twee veerelementen) ogen gedekt, maar zijn hier en daar wat roestig. De ondergrond van rubbertegels was in orde. De omgeving was niet schoon en oogde rommelig (zwerfafval). Er bevond zich een afvalbak in de directe omgeving. Als zitvoorziening voor ouders trof de rekenkamercommissie een metalen bank aan. Er was op dat moment geen toezicht. De bereikbaarheid van de speeltoestellen is goed. De ligging naast parkeervakken, die grenzen aan een doorgaande weg, zonder hekwerk, ervaart de rekenkamercommissie als onveilig gezien de leeftijdscategorie van kinderen voor wie wipstoelen bedoeld zijn.

Vergelijking bevindingen met logboek

Uit de logboeken blijkt dat beide speeltoestellen dateren uit 1999. In maart en juni hebben inspecties plaatsgevonden. Er zijn geen gebreken aangetroffen. Dit komt overeen met de bevindingen van de rekenkamercommissie.

5.3. Bevindingen St. Victorlaan (Victor)

Naast de speeltoestellen die door de gemeente zijn opgegeven trof de rekenkamercommissie een zandbak aan. Er was om 11.15 uur geen kind aanwezig. Het veerelement vertoont wat roest. De staat van het onderhoud van de toestellen is goed. Er is een ondergrond van rubbertegels, waarvan er enkele los en ongelijk liggen. De speelruimte is schoon. Er is geen zwerfafval. De zandbak is echter vrijwel leeg. Het zand ligt over het speelterrein verspreid. Langs het hekwerk, dat de speelvoorziening afscheid van straat en sloot met steile kant groeit onkruid. Er bevindt zich op het terrein een metalen bank (met lichte roestvorming). De bereikbaarheid van de speelvoorziening is goed. Het speelterrein is door de aanwezige speeltoestellen geschikt voor de jongere leeftijdscategorie (0-6 jaar) en voor de wat oudere kinderen (6-12 jaar). Voor de jongste kinderen is de speeltuin in verband met de ligging vlak naast een sloot met steile kanten onveilig. De speeltuin is weliswaar omgeven door hekwerk, maar wanneer een kind de speeltuin verlaat bestaat het gevaar dat het zeer snel bij de sloot beland. Er is vanuit de huizen geen goed zicht op de speeltuin. Verder levert de lege zandbak met een rand van lage paaltjes en harde ondergrond voor jongere kinderen het gevaar van struikelen en een val op.

Vergelijking bevindingen met logboek

Uit de logboeken blijkt dat de twee speeltoestellen dateren uit 2003. In maart en juni hebben inspecties plaatsgevonden. Er zijn geen gebreken aangetroffen. Dit komt overeen met de bevindingen van de rekenkamercommissie. Van de zandbak is geen logboek aangetroffen.

5.4. Bevindingen Hosta (Mossenest)

Naast de speeltoestellen, die door de gemeente zijn opgegeven trof de rekenkamercommissie een cirkel met stappaaltjes (van ongelijke hoogte en met tussenruimtes) *zonder ondergrond* van rubbertegels aan. De overige speeltoestellen hebben een ondergrond van rubbertegels. Er waren om 11.30 uur drie kinderen aan het spelen. Over de staat van het onderhoud van de toestellen heeft de rekenkamercommissie de volgende opmerkingen: De kop van het veerelement (wipkip) zit los. Bij de houten trein ontbreken planken van het dak van de locomotief. Verschillende houten onderdelen zitten los. Er staat graffiti op met deels smerige teksten. De duikelstang en de evenwichtsbalk vertonen geen gebreken. Als zitvoorziening werden twee vervelozige houten banken aangetroffen. Volgens een buurtbewoonster (toezicht !) wordt er regelmatig bij de gemeente geklaagd over de staat van de houten trein en de aanwezigheid van de stappaaltjes. Volgens haar gebeuren er met de stappaaltjes regelmatig ongelukken. De bereikbaarheid van het terrein, dat gelegen is in een gebied waar geen auto's kunnen komen, is goed. Het speelterrein ligt voldoende in het zicht. Er is veel variatie in speelvoorzieningen.

Vergelijking bevindingen met logboek

In de logboeken staat alleen van de evenwichtsbalk en van de klimglijcombinatie (de trein) het bouwjaar aangegeven nl. 2001 en 1999. Van de stappaaltjes is geen logboek aanwezig. In maart en juni hebben inspecties plaatsgevonden. Alleen bij de trein werden gebreken geconstateerd. In maart werd door de inspecteur genoteerd dat planken van het dak weg zijn. Ditzelfde werd in juni geconstateerd met de toevoeging dat het rekje slecht is.

Nb. In de toelichting op het vervangingsschema bij de nota speelplaatsenbeleid staat aangegeven dat het speelterreintje aan de Hosta in zijn geheel komt te vervallen. Hiervoor in

de plaats komt een centraal speelterrein aan de Lavendel met een groot speeltoestel voor alle leeftijdscategorieën.

5.5. Bevindingen Spanjaarskrocht

De speeltoestellen werden volgens opgave van de gemeente aangetroffen. De speeltoestellen hebben een ondergrond van rubbertegels. Er was om 11.45 uur een kind in de speeltuin aanwezig. De staat van onderhoud van de speeltoestellen was in orde. De rekenkamercommissie trof geen enkel mankement aan. Er zijn afvalbakken en voldoende zitvoorzieningen in de vorm van twee banken. Het terrein is schoon. Er werd geen zwerfafval aangetroffen. De bereikbaarheid is goed. Het speelterrein is veilig door afrastering rondom met hekwerk, dat op de juiste, veilige plekken van openingen is voorzien om het terrein op en af te gaan. Het speelterrein grenst aan de zijanten van tuinen en huizen. Er is daardoor niet veel zicht vanuit de omliggende huizen. Er is veel variatie in speelvoorzieningen.

Vergelijking bevindingen met logboek

Uit de logboeken blijkt dat de speeltoestellen in 2006 zijn geplaatst. In maart en juni hebben inspecties plaatsgevonden. Voor drie speeltoestellen werd bij de twee inspecties geen gebreken gevonden. Bij de schommel werd in maart geconstateerd dat de schommelpaal los stond. Dit probleem is volgens het logboek verholpen door de leverancier. De conclusie van de rekenkamercommissie dat er geen gebreken zijn aangetroffen komt dus overeen met de informatie uit de logboeken.

6. CONCLUSIES

Op basis van de beschikbare informatie en het uitgevoerde onderzoek komt de rekenkamercommissie tot de volgende conclusies.

6.1. De gemeente heeft zicht op de formele speelruimtes.

De gemeente Noordwijkerhout heeft zicht op de omvang van het aantal formele speelruimtes. Er is geen overzicht voor wat betreft informele speelruimten. Informele speelruimten vallen buiten het speelplaatsenbeleid van de gemeente Noordwijkerhout.

6.2. Spreiding speellocaties voldoende

Binnen een cirkel van 1000 meter zijn alle woonruimten voldoende gedekt. De rekenkamercommissie ziet gezien deze constatering geen aanleiding om de aanwezigheid van informele speelterreinen te onderzoeken.

6.3. Registratie van de speeltoestellen niet volledig

Volgens het attractiebesluit dient een gemeente voor alle speeltoestellen een logboek bij te houden. De rekenkamercommissie heeft twee speelvoorzieningen aangetroffen, waarvoor geen logboek beschikbaar is. Het betreft een zandbak aan de St. Victorlaan en een cirkel met stappaaltjes aan de Hosta. Hierdoor is geen zicht op eventuele inspecties, onderhoud ed. Ook het onderzoek door de Voedsel- en Warenautoriteit leidt tot de conclusie dat meer aandacht dient te worden besteed aan de registratie.

6.4. Onderhoud en de schoonmaak planmatig verzekerd, maar kent ontoereikendheden

Er zijn doordat de gemeente Noordwijkerhout het onderhoud en de schoonmaak uitbesteed verschillende spelers die zich met de speelterreinen bezighouden. De speeltoestellen, de ondergronden/verhardingen en deze weer onderverdeeld in groen en wegen, de schoonmaak worden door verschillende instanties gecontroleerd en onderhouden. Uit de logboeken blijkt dat de speeltoestellen met regelmaat worden gecontroleerd. Ook de schoonmaak van de terreinen vindt periodiek plaats.

Feitelijke constatering betreffende het onderhoud ter plaatse

Op twee van de vijf speelterreinen trof de rekenkamercommissie speeltoestellen aan, waarvan zij constateert dat gebruik ervan kan leiden tot onveilige situaties. Het gaat hierbij om de vrijwel lege zandbak op het terrein aan de St. Victorlaan, waardoor kans op vallen in de bak zeer reëel is. Aan de Hosta trof de rekenkamercommissie meerdere onveilige situaties aan zoals de cirkel met stappaaltjes zonder rubberondergrond, de losse kop van het veerelement, het houten speeltoestel in de vorm van een trein waarvan verschillende onderdelen los zitten en planken uit het dak ontbreken.

Uit de logboeken voor 2008 blijkt dat het geregeld voorkomt dat de constatering van een gebrek aan een speeltoestel niet betekent dat dit gebrek ook bij een volgende inspectie blijkt te zijn verholpen.

Speelreinen in Noordwijkerhout zijn schoon

De bezochte speellocaties ogen schoon. Er wordt vrijwel geen zwerfafval aangetroffen. De afvalbakken zijn in orde. Opvallende uitzondering hierop was de speellocatie aan de Warmerdamstraat in De Zilk. Hier was de omgeving vervuild met zwerfafval.

6.5. Er is geen adequaat klachtenregistratiesysteem

Er is voor wat betreft klachten van burgers geen direct reproduceerbaar overzicht beschikbaar. Door deze gebrekkige registratie van binnengekomen klachten kan de rekenkamercommissie niet nagaan of manco's, vervuiling en onveiligheid snel worden opgelost. In de logboeken trof de rekenkamercommissie ook geen informatie over klachten aan.

Het in Noordwijkerhout gebruikte logboek biedt meer mogelijkheden tot registratie dan waarvan tot nu toe gebruik wordt gemaakt. Informatie over klachten of ongevallen wordt niet geregistreerd.

6.6. Er is geen zicht op het feitelijk gebruik van de ruimte.

Er is bij de gemeente geen informatie beschikbaar over het feitelijke gebruik van de speelruimtes.

In totaal heeft de rekenkamercommissie op de vijf speelterreinen vijf kinderen aangetroffen. Dit is een gering aantal. Het tijdstip van de bezoeken – zaterdagochtend tussen 10.00 uur en 12.00 uur – kan dit wellicht (gedeeltelijk) verklaren.

6.7. Het toezicht in de vorm van zitvoorzieningen bij de speelterreinen is in voldoende mate verzekerd.

De meeste speelterreinen zijn voorzien van bankjes. Wanneer er angst bestaat voor overlast van hangjongeren wordt in sommige gevallen afgezien van het plaatsen van bankjes.

6.8. Bereikbaarheid van de speelterreinen goed

De door de rekenkamercommissie bezochte speellocaties waren alle vijf goed bereikbaar.

6.9. Veiligheid van de ligging onvoldoende verzekerd

Bij twee van de vijf speellocaties zet de rekenkamercommissie vraagtekens bij de veiligheid van de ligging van de speelterreinen. Het betreft de speelvoorziening voor jonge kinderen in de Warmerdamstraat en de speelvoorziening voor jonge kinderen in de St. Victorlaan, die weliswaar voorzien is van hekwerk, maar direct grenst aan een sloot met steile kanten. Voor de speelvoorzieningen aan de St. Victorlaan en de Spanjaarskrocht geldt dat het zicht vanuit de omringende woningen met het oog op sociale controle niet voldoende is.

7. AANBEVELINGEN

De conclusies uit hoofdstuk 6 brengen de Rekenkamercommissie tot de volgende aanbevelingen:

A. Verbeter de registratie in de logboeken (n.a.v. 6.3).

De registratie in de logboeken dient zodanig verbeterd te worden dat deze voldoet aan de in het Attractiebesluit opgenomen vereisten. Alle aanwezige speeltoestellen dienen geregistreerd te worden.

B. Formuleer een tijdsnorm waarbinnen een geconstateerd gebrek verholpen dient te zijn (n.a.v. 6.4).

C. Zet een adequaat klachtenregistratiesysteem op (n.a.v. 6.5).

D. Ga na of de speelruimten wel gebruikt worden en verklaar niet gebruik (n.a.v. 6.6).

E. Besteed meer aandacht aan de veiligheid van de ligging van spelterreinen (n.a.v. 6.9).

De rekenkamercommissie denkt hierbij aan het plaatsen van hekwerk – ook in de omgeving van omheinde spelterreinen.

Bijlage 1**rapportageformulier in te vullen per locatie**

	Waarneming/opgave	Toelichting/opmerking
Gemeente:		
Dag en tijd van waarneming		
Adres:		
Aantal m2 volgens opgave gemeente		
Aantal toestellen op de locatie volgens opgave gemeente		
Overzicht van in 2007 ontvangen klachten volgens opgave gemeente		
Aard van het toezicht volgens opgave gemeente		
Het onderhoudsschema per locatie volgens opgave gemeente		
Het budget voor de locatie volgens opgave gemeente		
Hoeveel kinderen waren er globaal aanwezig		
Staat van onderhoud van de toestellen	verwaarloosd/roestig/splinters/losse verbindingen/Gedekt/keurig/aanwezigheid afvalbakken*	
Staat van onderhoud van de speelruimte	Schoon/geen zwerfafval/zand vervuild *	
Zijn er zitvoorzieningen voor ouders?		
Toezicht aangetroffen		

Bereikbaarheid		
Veiligheid (verkeer, water/groen). Ligt de speelvoorziening voldoende in zicht.		
Variatie in speelvoorzieningen	Glijden/wippen/schommelen/klimmen/zand/klanktoestellen/draaien*	

*doorstrepen wat niet van toepassing is

Bijlage 2

2004 “nota speelplaatsenbeleid” vastgesteld

In april 2004 stelde de raad van Noordwijkerhout de ‘Nota Speelplaatsenbeleid’ vast. De rode draad in deze nota was het voornemen om met de beperkte beschikbare middelen de speelterreinen in goede conditie te houden en te laten voldoen aan de laatste veiligheidseisen.

In de nota werd geconstateerd dat door steeds strengere regelgeving het haast ondoenlijk bleek om met de ter beschikking gestelde financiële middelen de speeltoestellen te laten voldoen aan de vereiste veiligheidsnormen. Een groot aantal speeltoestellen was verouderd en afgeschreven. Vervanging kon slechts zeer beperkt plaatsvinden omdat het budget voor de aanschaf van nieuwe toestellen ter grootte van € 14 350,- hiervoor niet toereikend was. Het gevolg was dat het budget voor regulier onderhoud (jaarlijks € 23 150,-) met grote bedragen werd overschreden. In 2001 en 2002 werd er resp. € 52 893,- en € 60 677,- aan onderhoud uitgegeven. Na een grote inspectieronde moest een aantal speeltoestellen uit veiligheidsoverwegingen acuut worden verwijderd.

De raad stelde met de nota de volgende algemene beleidsuitgangspunten vast:

De volgorde van de beleidsuitgangspunten is willekeurig.

- a. De gemeente draagt de primaire verantwoordelijkheid voor openbare speelterreinen en de inrichting daarvan.
- b. Toestellen mogen niet op gemeentegrond worden geplaatst, tenzij met toestemming van de gemeente.
- c. Er dient gestreefd te worden naar een aanbod van speelvoorzieningen dat overeenkomt met de behoefte aan c.q. wenselijkheid van voorzieningen in Noordwijkerhout en De Zilk, voor zo breed mogelijke doelgroepen en alle leeftijdscategorieën tot 18 jaar, met inbegrip van jeu de boules banen (oudere doelgroep).
- d. Bij aanleg en renovatie dient de prioriteit te liggen bij de wijk waarin een tekort aan speelvoorzieningen wordt geconstateerd.
- e. Er dient gestreefd te worden naar een evenwichtige spreiding van speelvoorzieningen. Daarbij wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van openbaar groen en eventuele “natuurlijke” speelplekken en de leeftijdsopbouw van de kinderen in de omgeving. Voor zover mogelijk wordt het ontwikkelen van natuurlijke speelplekken gestimuleerd.
- f. Met de wijkverenigingen, woordvoerders en V.A.C. wordt overleg gevoerd over ligging en inrichting van de speelterreinen.
- g. Eenmaal aangelegd, zal een speelterrein goed onderhouden moeten worden, in het belang van de veiligheid en om vandalisme en verpaupering te voorkomen. Dit betekent dat jaarlijks een extra bedrag voor onderhoud gereserveerd dient te worden.
- h. Als de leeftijdsopbouw wijzigt, moeten speeltoestellen in principe verplaatst kunnen worden. Het opheffen van een speelterrein is daarbij een uiterste maatregel.
- i. De speelterreinen en de speeltoestellen dienen aan de veiligheidseisen te voldoen.
- j. Bij het inrichten van nieuwe speelterreinen, maar ook bij renovaties en onderhoudswerkzaamheden uitsluitend gebruik maken van origineel materiaal van de leverancier van het desbetreffende toestel, waardoor veiligheid is gegarandeerd en onderhoud tot een minimum wordt beperkt.
- k. Bij de ontwikkeling van nieuwe bestemmingsplannen dient nadrukkelijk rekening te worden gehouden met speelplaatslocaties.

Naast deze algemene uitgangspunten werden ook beleidsvoornemens geformuleerd om in de bestaande situatie verbeteringen aan te brengen.

De gemeenteraad stelde voor de noodzakelijke investeringen budgetten beschikbaar. Het uitgangspunt was het toenmalige niveau van speelvoorzieningen met de daarbij behorende speeltoestellen minimaal te handhaven en op een veilig niveau te brengen. Dat betekende dat in een aantal gevallen toestellen compleet werden vervangen, dat toestellen als gevolg van ontwikkelingen in de buurt werden bijgeplaatst, maar ook dat toestellen werden verwijderd. In een aantal gevallen werden zelfs complete speelterreinen opgeheven.

Dit alles gebeurde aan de hand van een op basis van het technisch onderzoek opgesteld vervangingsschema.

Nadrukkelijk wordt aangegeven dat wanneer speeltoestellen niet tijdig worden vervangen. Dit weer extra onderhoud zal opleveren met als gevolg een flinke overschrijding van het onderhoudsbudget.

De gemeenteraad besloot om het jaarlijkse budget voor regulier onderhoud van speelterreinen te handhaven op € 23 150,-.

Voor vervanging van speeltoestellen werd in 2004 eenmalig € 67 000,- extra ter beschikking gesteld. Vanaf 2005 wordt er naast de € 14 350,- jaarlijks € 23 500,- extra beschikbaar gesteld.